

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως

Α. ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ
ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ

Η μεταρρύθμιση άρχισε το 2013 με μικρές αλλά και μεγάλες αλλαγές, και ακολούθησαν:

- Έκθεση Ανωτάτου Δικαστηρίου για μεταρρύθμιση των δικαστηρίων – Ιούνιος 2016
- Έκθεση Ιρλανδών εμπειρογνομόνων μετά από τεχνική βοήθεια της ΕΕ – Μάρτιος 2018
- Ετοιμάσθηκε Σχέδιο Δράσης
- Διορίστηκε Επιτροπή Μεταρρύθμισης των Δικαστηρίων

- Τροποποιήσεις στην Ποινική και Πολιτική Δικονομία με σκοπό τη διευκόλυνση της δικαστικής διαδικασίας και τον αποτελεσματικότερο προγραμματισμό των δικαστικών εργασιών
- Οριοθέτηση του δικαιώματος Έφεσης επί αποφάσεων σε ενδιάμεσες αιτήσεις
- Ενίσχυση των Δικαστηρίων σε δικαστικό προσωπικό
- Ίδρυση και Λειτουργία Διοικητικού Δικαστηρίου
- Ίδρυση και Λειτουργία Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας

- Συμμόρφωση της διοίκησης με τις δικαστικές αποφάσεις
- Τροποποίηση του άρθρου 111 του Συντάγματος και κατάθεση 7 νομοσχεδίων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου
- Τροποποίηση του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου με σκοπό την ενίσχυση της εκτέλεσης αποφάσεων

- i. Νέα Δομή Δικαστηρίων
- ii. Άλλα μεταρρυθμιστικά νομοσχέδια

Β. ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ

❖ Επαναλειτουργία Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου και Ανώτατου Δικαστηρίου

- Το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο θα έχει την ακόλουθη δικαιοδοσία:

α) την προβλεπόμενη υπό του Συντάγματος δικαιοδοσία,

β) να εκδικάζει, μετά από παραπομπή από το Εφετείο, έφεση σε έφεση του Διοικητικού Δικαστηρίου επί θεμάτων μείζονος δημοσίου συμφέροντος ή γενικής δημόσιας σημασίας

γ) να αποφασίζει μετά από προηγηθείσα διαδικασία αναθεωρητικής έφεσης επί νομικών θεμάτων που σχετίζονται είτε με αλλαγή πάγιας νομολογίας είτε με την ανάγκη ορθής εφαρμογής ή ερμηνείας ουσιαστικής διάταξης νόμου είτε με μείζον ζήτημα δημοσίου συμφέροντος ή γενικής δημόσιας σημασίας

δ) να αποφασίζει για σκοπούς συνοχής του δικαίου επί συγκρουόμενων ή αντιφατικών αποφάσεων δευτεροβάθμιας αναθεωρητικής δικαιοδοσίας

ε) να επιλαμβάνεται αιτήσεων για εξαίρεση Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου, μετά την απόρριψη αιτήματος από το Ανώτατο Δικαστήριο

στ) να ενεργεί ως Δευτεροβάθμιο Δικαστικό Συμβούλιο

- Το Ανώτατο Δικαστήριο θα έχει την ακόλουθη δικαιοδοσία:

α) την προβλεπόμενη υπό του Συντάγματος δικαιοδοσία

β) να εκδικάζει, μετά από παραπομπή από το Εφετείο, έφεση σε απόφαση Δικαστηρίου επί θεμάτων μείζονος δημοσίου συμφέροντος ή γ ενικής δημόσιας σημασίας

γ) να εκδικάζει, μετά από παραπομπή από το Εφετείο, έφεση σε απόφαση Δικαστηρίου επί θεμάτων μείζονος δημοσίου συμφέροντος ή γ ενικής δημόσιας σημασίας

δ) να αποφασίζει μετά από προηγηθείσα διαδικασία πολιτικής ή ποινικές έφεσης, επί νομικών θεμάτων και σχετίζονται είτε με αλλαγή νομολογίας είτε με την ανάγκη ορθής εφαρμογής ή ερμηνείας ουσιαστικής διάταξης νόμου είτε με μείζον ζήτημα δημοσίου συμφέροντος ή γενικής δημόσιας σημασίας

ε) να αποφασίζει για σκοπούς συνοχής του δικαίου επί συγκρουόμενων ή αντιφατικών αποφάσεων του Εφετείου στην πολιτική ή ποινική του δικαιοδοσία

στ) να αποφασίζει την επανεκδίκαση ή και επανάνοιγμα ποινική υπόθεσης

ζ) να επιλαμβάνεται αιτήσεων για εξαίρεση Δικαστών του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου και των κατώτερων αυτού δικαστηρίων, μετά από απόρριψη αιτήματος.

Θα διορίζονται 5 Δικαστές για έκαστο Δικαστήριο, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

❖ Ίδρυση και Λειτουργία Εφετείου με έδρα την Λευκωσία

- θα απαρτίζεται από 16 Δικαστές οι οποίοι θα διορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο
- θα λειτουργεί σε τμήματα για την εκδίκαση των εφέσεων (δευτεροβάθμιας πολιτικής, ποινικής και αναθεωρητικής δικαιοδοσίας και δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας επί των δικαστηρίων ειδικής δικαιοδοσίας

❖ Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο

Σύνθεση:

- α) Πρόεδρος και τα μέλη του Ανώτατου Δικαστηρίου
- β) Πρόεδρος του Εφετείου
- γ) αρχαιότερος Πρόεδρος του Επαρχιακού Δικαστηρίου
- δ) Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών
- ε) Γενικός Εισαγγελέας
- στ) Πρόεδρος Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου
- ζ) ένας δικηγόρος που ασκεί δικηγορία για 25 έτη

Αρμοδιότητα: διορισμός, προαγωγή, μετάθεση, τερματισμός της υπηρεσίας, απόλυση και άσκηση πειθαρχικής εξουσίας επί των Δικαστών του Εφετείου, των Επαρχιακών Δικαστηρίων, του Διοικητικού Δικαστηρίων και των δικαστηρίων ειδικών δικαιοδοσιών.

Διορισμός Δικαστών του Εφετείου: στη σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου μετέχουν επιπρόσθετα 2 αρχαιότεροι Δικαστές του Εφετείου, όχι όμως οι Επαρχιακοί Δικαστές μέλη του ΑΔΣ

Μετάθεση ή άσκηση πειθαρχικής εξουσίας κατά Επαρχιακών Δικαστών, Δικαστών του Διοικητικού Δικαστηρίων και των Δικαστών δικαστηρίων ειδικών δικαιοδοσιών, στη σύνθεση δεν μετέχουν ο Γενικός Εισαγγελέας, ο Πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και ο δικηγόρος μέλος του ΑΔΣ

Αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου ελέγχονται από το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, το οποίο ενεργεί ως Δευτεροβάθμιο Δικαστικό Συμβούλιο

❖ Επαναλειτουργία των δύο Συμβουλίων που προβλέπονται στο Σύνταγμα

- Δικαστικό Συμβούλιο αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τους Δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 133 του Συντάγματος
- Δικαστικό Συμβούλιο αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τους Δικαστές του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 153 του Συντάγματος

❖ Ίδρυση Γνωμοδοτικού Δικαστικού Συμβουλίου, το οποίο θα ενεργεί ως συμβουλευτικό όργανο για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο διορισμό των Δικαστών του Ανώτατου Συνταγματικού ή του Ανωτάτου Δικαστηρίου,

Σύνθεση:

(i) μέλη του Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου,

(ii) μέλη του Ανώτατου Δικαστηρίου,

(iii) τον Γενικό Εισαγγελέα, και

(iv) τον Πρόεδρο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου

❖ Μεταβατικές Διατάξεις

- συγκρότηση μεταβατικού Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου
- συγκρότηση μεταβατικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου
- ρυθμίζεται η εκδίκαση των εφέσεων
- το σημερινό Ανώτατο Δικαστήριο θα αποπερατώσει τις εφέσεις επί όλων των πρωτόδικων αποφάσεων που εκδόθηκαν από Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου

❖ Τροποποίηση Άρθρου 144 του Συντάγματος

“

εγχειρόμενο
συνταγματικότητας
αποφασίζεται από το εκδικάζον
δικαστήριο ζήτημα να εκδικάζον

“

Παραπομπή στο Ανώτατο
Συνταγματικό Δικαστήριο να
γίνεται μόνο από το Ανώτατο
Δικαστήριο ή το Εφετείο

❖ Ίδρυση και Λειτουργία Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου

“

πενταμελές Δικαστήριο

“

εκδίκαση με ταχείες διαδικασίες
εμπορικών διαφορών
και ναυτικών υποθέσεων
(άνω των €2.000.000)

OLD WAY

NEW WAY

ii. Άλλα
μεταρρυθμιστικά
νομοσχέδια

❖ Δημιουργία Σχολής Δικαστών

- σύσταση Συμβουλίου υπεύθυνο για την επίβλεψη της λειτουργίας της Σχολής
- διορισμός Διευθυντή και προσωπικού της Σχολής
- υπεύθυνη για την επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωσης των δικαστών και για την ανάπτυξη ερευνών σε θέματα που σχετίζονται με τη δικαιοσύνη. Παράλληλα θα έχει υπό την ευθύνη της τη συνεργασία και ενεργό συμμετοχή σε ευρωπαϊκές και διεθνείς ενώσεις ή/και οργανισμούς που προωθούν αντίστοιχους σκοπούς.

- Επέκταση των κλιμάκων του δικαιοδοσίας Ανώτερου Δικαστή Επαρχιακού και Δικαστή του
- Δημιουργία νέας ειδικής δικαιοδοσίας διαφορών προκύπτουν με από ή σε σχέση με πιστωτικές και διευκολύνσεις και αξιόγραφα

BUILDING JUSTICE

Γ. ΕΡΤΑ ΥΠΟ ΕΞΕΝΙΣΗ

❖ Εκκαθάριση καθυστερημένων υποθέσεων (backlog)

- καθορίστηκαν και κατηγοριοποιήθηκαν οι «καθυστερημένες» εκκρεμούσες υποθέσεις (πάνω από 4 χρόνια)
- καθορίστηκε ο απαιτούμενος αριθμός δικαστών (26) και το επίπεδο των δικαστών για την εκδίκαση αυτών
- ορίστηκε ο Δικαστής (case manager) που θα συντονίσει το όλο έργο

❖ Αναθεώρηση Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας

Η τελική Έκθεση των εμπειρογνομόνων υποβλήθηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο και έλαβε την κατ' αρχήν (in principle) έγκριση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αναμένεται η μετάφραση τους και η μετέπειτα εκπαίδευση των Δικαστών και δικηγόρων επί των νέων Θεσμών.

❖ Ψηφιοποίηση Δικαστηρίων (e-justice)

❖ Ακουστική Ψηφιακή Καταγραφή Πρακτικών Συνεδριάσεων Δικαστηρίου (Digital Audio Recording of Court Proceedings DAR)

**ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!**